

Bortom horisonten

Under den vinjetten kommer Eskader/Långfärdskommittén att presentera lite fakta och berättelser om färdmål som ligger lite längre bort. Som går att nå på en vanlig semester. Oftast i vanlig takt. Ibland med några längre etapper eller någon nattsegling.

Mot Gotland

En seglats till Sveriges största ö, med en rik historia som centralpunkt i hela Östersjön.

Det är ganska maffigt att se Karlsöarna i morgonsolen, efter en nattsegling från Blekinge, vi rundade dom och gick in i Klintehamn.

Vi hade för avsikt att ta oss till Gotland på 5-6 dygn från Kungsviken på Orust, med ett par nattseglingar.

Planera är en sak, verkligheten en annan. Sydlig kuling i flera dagar ändrade på rutten. Extra liggdagar och några långa ettapper på 40-90M, blev resultatet.

Hamnarna blev, Öckerö, Varberg, Helsingborg, Abbekås, Skillinge, Utlängan, Klintehamn, (nattsegling 120M)

En hamn som har stora virkeslager och man ligger i en å nära centrum. Det kändes gott att gå och lägga sig en stund så här på morgonen, klockan var ca 09.00.

Efter tre timmars sömn var man i fas igen och vi utforskade Klintehamn med våra cyklar.

En sommarort som har mycket turister, samtidigt som den har Gotlands största byggvaruhus, stor hamn, som kommer att ta mer och mer av godset från Visby. Sågverk foderindustri och en fabrik för potatissallad.

Utanför ligger ett vrak som bara kan ses vid extremt lågvatten, M/S Benguela, som förliste där 1983.

Dagen därpå gick vi norrut till Visby, åter strålningsdimma på oss. 25°C varmt 5-6m/s, strålande sol, men ändå dimbankar så man knapp såg fören, tur att man har radar. Vi vill inte möta Gotlandsfärjan i denna sikt.

Väl in mot Visby hamn fick vi uppleva hur en bra gästhamn ger service.

När vi var på väg in så kom en kille på kajen och frågade hur breda vi var, 3,80 sa vi, OK då kan ni ligga där eller där.

Han gav oss ett par alternativ, vi valde ett och pekade mot den platsen, när vi kom dit så stod han och assisterade på bryggan. När vi lagt till fick vi info om all service som fann i hamnen, det var en hel del, ink. bil och MC uthyrning. Man checkar in som på ett hotell, får ett kort som ger möjlighet till faciliteter till en låg avgift.

Betalar gör man när man lämnar hamnen, vår båt 11,10 x 3,8m kostade 220:-/natten ink. el. Helt OK hamnavgift när man ligger mitt i stan.

Vi valde även att gå till några av dom mindre Gotlandshamnarna, det gav stora kontraster, som var positiva.

Gotland

Sveriges största ö, ca 3000km² stor, har ca 57500 innevånare. Med sin placering mitt i Östersjön så har ön väldigt många soltimmar.

Ön har en stad, Visby, sägenomspunnen världsarvsförklarad, Hansastad, brandskattad av Valdemar Attedag, mm, av tre skepp med stulna rikedomar sägs ett ha förlist vid Karlsöarna på väg till Danmark. Har dock aldrig hittats.

Innanför ringmuren är det som att vara flera hundra år tillbaka i tiden.

Dock är det fullt av små butiker som säljer allt mellan himmel och jord till turister och alla pratar Stockholmska.

Ta gärna en kvällspromenad i staden innanför murarna det är trolskt. Här bor ca 40 % av innevånarna på Gotland. Näst största orten är Hemse, med en tiondel av Visbys innevånarantal.

Ön är ett län en kommun (Region Gotland) och uppdelad på 92 socknar + Visby. Kul att veta är att det har varit järnväg på Gotland fram till mitten av 1900talet.

Framförallt har öns centrala position mitt Östersjön gjort den till en viktig maktfaktor genom tusentals år. Hansan hade här en av sina viktigaste fästen. Dock har Sveriges försvar dragit tillbaka sina positioner från ön.

Här har historiens makthavare styrt i över tusen år. Hansan har haft en viktig position här.

Krig har avlöst varandra och det hittas fortfarande skatter på ön, som man gömde för att krig var i antågande.

Öns näring domineras av jordbruk, kuriosa är att tack vare sin kalkgrund så är man inte så känslig för försurningar.

Sedan är det även turism som dominerar, industrier har gått tillbaka, kalkbruk, sockerbruk för en tynande tillvaro. Staten har försökt hjälpa till med arbeten b.l.a. genom att lägga Svenska spels huvudkontor på ön.

Det finns t.o.m. en vingård på södra Gotland, där man håller på att testa framställning av rom från sockerbeter, bla.

Natur och kultur.

Raukarna är ett kännemärke som sätts ihop med ön, Hoburgsgubben på södra ön och Jungfrun norr om Visby är bland dom mest kända.

Klapperstensfält dominerar stränderna, sandstränder är inte så vanliga. Att tänka på är att dessa stenfält går en bit ut i havet. Det kan vara grunt ganska långt från land. Dessa grundflak benämns som "pallen" som har fickor i grunden. Man kan vid hög sjö kastas in i en ficka och där få det svårt att komma ut.

Kalksten och kalkgrund är det överallt på Gotland, ursprungligen kommer dom från koraller. Så den Gotländska berggrunden är därför väldigt rik på fossil.

Gotland har faktiskt 64 större och mindre insjöar, dessa har ett rikt fiskliv då ön genom sin kalkgrund ej har haft någgr större problem med försurningen.

Lummelundagrottorna Sveriges nästs största grotta, med en gånglängd på ca 4 km, är ett stort turistmål.

Grottan används för lagring av ost, bla.

Karlsöarna, stora och lilla, är plattåöar där dom raka sidorna gör dom till fågelöar som är speciella, ligger på västar delen av södra Gotland.

Det går båttur ut till Stora Karlsö från Klintehamn, väl värd ett besök. Man kan ligga vid Stora Karlsö med egen båt men bara en eller två båtar får plats.

Sport, på Gotland har man en hel del "egna" sporter, mest känd är nog varpan.

Man har ett eget spel i bara gutesporter, Stånga spelen på orten Stånga, som pågår varje sommar i fyra dagar.

Lojsta hed en stor hed som är högsta punkten på ön, 83 m över havet. Här finns en vild population av den för än speciella hästen, Gotlandsrusset. Dock är det en stor inhägnad som begränsar hästarnas rörelser något.

Gör gärna som vi gjorde, hyr en bil och titta er omkring ordentligt.

Vi skulle hyra bil, alla bilarna vid hamnen var ut. Då gick vi till turistbyrån och frågade efter biluthyrning.

Måste ni ha en ny bil frågade dom, nej det är inte nödvändigt sa vi. Då finns det ett par firmor som hyr ut begagnade bilar vid färjeterminalen.

Vi gick dit, det var "väldigt" begagnade bilar, buckliga, rostiga Volvo och Passater, dock fungerade bilarna och vi fick en toppendag runt ön.

Hamnar, det finns bara en stor hamn, Visby. Där man ligger nära centrum, undvik vecka 29, "Stockholmsveckan" då det är ett stort party hela veckan. Även vecka 32 är det ofta fullt, då är det Medeltidsveckan i Visby.

Man kan även ligga i fiskehamnen, direkt till styrbord när man kommer innanför pirarmarna, här är det lite lugnare.

Gotlandsfärjan blockerar hela hamninloppet när den lägger in och ut, att tänka på vid anlöp/avgång.

Övriga hamnar är små och några pittoreska, typ Kornöarna.

Skall ni besöka Gotland välj även några hamnar utanför Visby, tex Lickershamn, med Gotlands största Rauk, Jungfrun, alldeles bredvid hamnen.

Slite har en lite större hamn och används ofta för start av en tripp till Baltikum.

Fårö och Fårösund är också värt ett besök, har också en del små mysiga hamnar.

Tänk på att det ofta är grunt och stenigt in till dom små hamnarna. Finns det enslinjer, följ dom noga i verkligheten, på plottern kan dom ligga helt fel.

Vill man gå lite längre norr ut finns Gotska sandön som är väldigt speciell. Här får man ankra, ön har ingen egen hamn.

Men med sitt utsatta läge har den en speciell historia och flera sevärdheter.

Vägen dit.

Från Göteborg är det ca 300M till Klintehamn, närmaste vägen.

Ett besök på Gotland bör vara mellan 5 – 7 dagar, för att få till det på en fyraveckors semester så får det bli en del långa sträckor på vägen dit.

Man kan gå som vi, en lång etapp från södra Blekinge, med en nattsegling. Ca 120M

Vill man gå upp i Kalmarsund så blir det lite längre, men överfarten blir kortare.

Från Oskarshamn är det 50M till Visby.

Närmast är det från Byxelkrok på Öland, ca 35M, till Klintehamn.

Norrifrån så är det ca 70M från Landsort.

Internet: finns många bra siter, här är några:

<http://www.guteinfo.com/> turistinfo

<http://www.gotland.net/>
<http://gotland.com/besoka/>
<http://www.gotland.se/>

Text och foto Annethe och Inge Andersson